

باسمه تعالی شانہ

گزارش جلسہ ۲۷ فرهنگستان علوم پزشکی - کارگروه جنوب

زمان: یکشنبه ۱۴۰۳/۱۲/۵ ، مکان: بیمارستان پیوند

جلسہ با تلاوت آیاتی از قرآن مجید توسط استاد جولابی آغاز شد.

در آغاز جلسہ ، استاد لنگرانی با تشکر از تشریف فرمایی همه اعضای محترم، اشاره کردند کہ در سال گذشتہ ہم اسفند ماہ ، مہمان بیمارستان پیوند بودیم . خوشبختانہ طی این مدت پیشرفت های خوبی اتفاق افتادہ است، از جملہ:

- تاسیس و افتتاح موسسہ رویان ابوعلی سینا توسط دکتر بہاروند و ہمکاران در روز عید غدیر
- ترویج آموزش و پشتیبانی از تحقیقات پزشکی
- مشارکت در کارهای بین المللی

در کارگروه جنوب ہم باید فعالیت را بیشتر کنیم. کار را جدی بگیریم و پیش ببریم. اثرگذاری را بیشتر کنیم. در حال حاضر حضور دکتر پزشکیان در سمت ریاست جمهوری فرصتی برای نظام سلامت است تا مطالبات انباشتہ را بہ صورت جدی دنبال کند و بہ ثمر برساند .

پنجشنبہ گذشتہ در مجمع عمومی فرهنگستان ۵ نفر بہ اعضای وابستہ اضافہ شدند کہ سہ نفر آنها از کارگروه جنوب بودند: استاد شاہچراغی و خانم دکتر توانگرو دکتر لطفی . امیدواریم این عزیزان در این جایگاہ فعالیت بیشتری برای ارتقای سلامت جامعہ از طریق کارگروه جنوب رقم بزنند .

باید بدانیم کہ موتور حرکت فرهنگستان خود دوستان هستند. حالت تحکمی و واگذاری مسئولیت نیست و باید خودجوش باشند.

کتاب علوم پایہ و ارتقاء سلامت با حمایت فرهنگستان چاپ شدہ است.

از دکتر نبی پور کہ ساخت مستند تاریخ پزشکی خلیج فارس را رقم زدہ اند تشکر و تقدیر میکنم .

با توجه به افزایش شیوع سرطان تیروئید قرار شد که طرحی در مورد بررسی عوامل خطر با رویکرد پیشگیری تهیه شود. کلیت این طرح در کار گروه به تصویب رسیده و برای تامین مالی قرار شد از خیرین کمک خواسته شود. مسئول پیگیری این طرح جناب دکتر جولایی با هماهنگی استاد دکتر نبی پور و جناب دکتر فرارویی هستند.

کلیات طرح مدیریت تجویز منطقی آنتی بیوتیک نیز مورد تصویب قرار گرفت و قرار شد طرحنامه این طرح در اسرع وقت توسط دکتر آزادی با همکاری دکتر مرادی آماده شود.

در ادامه **دکتر شاهچراغی** ضمن ابراز خرسندی از عضویت در فرهنگستان علوم پزشکی و تشکر از ریاست محترم و مجمع عمومی فرهنگستان برای تصویب عضویت، بیان کردند بیماری های اسکلتی و عضلانی کودکان و نوجوانان وضعیت خوبی ندارد و رشته ارتوپدی اطفال مجال توسعه و گسترش برای این موضوعات دارد. از جمله ایشان به موضوع آسیب های استخوانی در مفاصل لگن و شانه به دنبال مصرف داروهای کاهنده وزن اشاره کردند و بنا شد ایشان در این موارد که برای سلامت کودکان و نوجوانان بحران زا شده است طرحهایی را به فرهنگستان ارائه دهند.

دکتر ننگرانی سپس از راه اندازی پژوهشیار فرهنگستان از چند ماه پیش خبر دادند و اینکه طرحها میتواند کد اخلاق را از فرهنگستان دریافت کند. ایشان اعلام کردند که امروز آخرین جلسه سال ۱۴۰۳ کارگروه جنوب است. برای سال آینده در بهار سمیناری در مورد آینده پژوهی برای سلامت ایران خواهیم داشت و جلسات کار گروه هم طبق روال از اردیبهشت ماه در اولین یکشنبه هر ماه انشاءالله برگزار خواهد شد.

سپس **دکتر ملک حسینی** در مورد فعالیتهای تحقیقاتی در مرکز رویان ابوعلی سینا توضیحاتی دادند. طبق اعلام ایشان کمیته پژوهشی این مرکز در حال فعالیت است. یکی از طرحهای در دست اجرا با محوریت جناب دکتر بهاروند درمان بیماری پارکینسون با استفاده از تکنولوژی **stem cell** است. همچنین طرحهایی در خصوص ژن درمانی در یان مرکز در حال انجام است. ایشان به ضعف دانش در زمینه بیولوژی مولکولی اشاره کردند و برای گسترش این بخش از علوم پزشکی بر استفاده از ظرفیت پیوند اعضا تاکید کردند.

سپس **دکتر امیری یکتا** دانشیار رشته ژنتیک پزشکی در موسسه رویان، روند شکل گیری موسسه رویان ابوعلی سینا را توضیح دادند. ایشان گفتند موسسه رویان ابوعلی سینا با دو بخش مرکز ژنتیک پزشکی شکبیا و مرکز پزشکی باروری شکبیا در سال ۱۴۰۳ و با هدف زیر تاسیس شد:

- ارائه خدمات پیشرفته تشخیصی و درمانی در زمینه های ژنتیک پزشکی، پزشکی باروری، سلامت جنین و پژوهش در حوزه علوم زیستی
- ژن درمانی و سلول درمانی
- تلفیق ژنتیک و پزشکی

در مرکز ژنتیک پزشکی شکبیا روش ها و تکنولوژی های مختلف ژنتیکی در چهار بخش ارائه می گردد: کلینیک تخصصی مشاوره ژنتیک، آزمایشگاه ژنتیک مولکولی، آزمایشگاه سیتوژنتیک سلولی و مولکولی، آزمایشگاه تشخیص پیش از لانه گزینی (PGT)

در این مرکز می توانیم تست های مختلف را طراحی و اجرا کنیم.

مشاوره ژنتیک با هدف بررسی احتمال اختلال ژنتیکی در افراد و یا خانواده در معرض خطر انجام می شود.

در Next Generation Sequencing (NGS) در فاز اول داده تولید می شود. در فاز دوم داده ها تحلیل می شوند. در فاز سوم ژنوم با زبان کلینیسین تفسیر می شود. اکنون این امکانات بطور کامل در شیراز فراهم شده است .

آمارها نشان میدهد سرطان در ایران در حال رشد است . سالانه ۸۷۲۴۷ مرگ ناشی از سرطان داریم و ۱۳۷۱۹۸ مورد جدید سرطان نیز شناسایی می شود. شایع ترین آنها نیز سرطان معده و سرطان سینه می باشند. در Cancer NGS Panel سرطان های فامیلی را بصورت پرواکتیو در خانواده ها مشخص می کنیم.

در Organ transplant Genetic test قبل از پیوند تیپ های HLA را شناسایی می کنیم. آزمایش های فارماکوژنتیک انجام می دهیم. واریانت های ژنی و پلی مورفیسم های مرتبط با سیستم ایمنی را بررسی می کنیم. بیماریهای ژنتیکی و فاکتور های خطر آنها را که می تواند منجر به پس زدن پیوند شود ارزیابی می کنیم.

بعد از پیوند نیز تستهای خاصی انجام می دهیم تا میزان DNA فرد دهنده پیوند را در فرد گیرنده پیوند اندازه گیری می کنیم و احتمال پس زدن پیوند را مشخص می کنیم.

در آزمایش های ژنتیکی سلامت باروری نیز بررسی علل ناباروری ، بررسی سقطهای مکرر ، سندرم تخمدان پلی سیستکی ، بررسی نارسایی زود رس تخمدان ، غربالگری IVF ، غربالگری جنین را انجام میدهم .

گام های در دست انجام موسسه رویان ابوعلی سینا شامل موارد زیر است:

۱. مرکز سلامت جنین
۲. مرکز تحقیقات مهندسی بافت،
۳. جذب محققین پسا دکتری و
۴. استفاده از هوش مصنوعی برای ادغام دانش ژنومیکس در کاربرد روزمره کینیک
۵. ژن درمانی

اساس ژن درمانی فن آوری **CRISPR** است . این فن آوری از سال ۲۰۱۲ ابتدا وارد حیطه تشخیص بیماری ها شد و ژنهایی کشف شد که با فنوتیپ های خاصی ارتباط داشته اند. اکنون امکان این درمان در شیراز در حال فراهمی است .

در پایان این جلسه **استاد ملک حسینی** با اشاره به آیات مربوط به **عالم ذر** در قران کریم به ویژه آیات ۱۷۲ و ۱۷۳ از سوره اعراف ، بیان کردند که این آیات بر موضوع ژنتیک نیز اشاره دارد . در این آیات ، انتقال نسل با عنوان ذریه از ظهور بنی آدم بیان شده است . این مفهوم میتواند از منظر زیستی به انتقال اطلاعات ژنتیکی نیز تطبیق داده شود . شهادت درونی نیز میتواند نوعی کد گذاری فطری باشد . ایشان گفتند طی پنج سال گذشته بر روری این موضوع مطالعه کرده اند و کتابی با موضوع نگاهی دیگر بر عالم ذر در دست تالیف دارند . در تفسیر حضرت آیه الله العظمی مکارم در مورد این آیات نیز به این موضوع توجه شده است اما بسیاری از علمای پیشین از این نکته غفلت داشته اند .